

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

De honoribus Rhetorum. Capvt VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

De honoribus Rhetorum.

CAPVT VII.

Ingeniosè, vt cætera Lucianus, in eo, quem de Rhetorum doctore inscripsit dialogo, Rhetoricam suis depingit coloribus. Sedet illa in eminenti folio, formosa aspectu, & planè elegans, Amaltheæ cornu gestans varijs fructibus refertum, & ex vna quidem parte astantem ostendit. Plutum adolescentem penitus aureum, ac perquam amabilem, quem Gloria, & Potentia, cæteræque id genus Diuæ frequentissimè comitantur: ex altera verò parte laudes permultæ pusillis amoribus similes, ac vndique confertæ circumuolitant instar Nili, si quandoque illum depictum vidisti. Crocodilo alicui, vel equo fluuiatili, quales nati sunt in eo insidentem: paruulos autem puellios (Peches illos Aegyptij vocant) circa illum lustrantes: Tales, & circa Rhetoricam laudes. Hæc ille: ex quibus ostenditur totius penè honoris domicilium in Rhetoricæ, siue agentis, siue etiam docentis gremio fuisse constitutum.

Primum, sicut Imperatorum honoribus laudatæ sunt peculiari quadam ratione consecratæ, vt canit Ouidius in persona Apollinis, ad Daiphnam:

Tu Ducibus lætis aileris, cum læta triumphum
Vox canet, & longas visent Capitolia pompas.

Sic etiam palmæ Oratoribus destinata, quarum meminit Martialis epig. 27. libr. 7. ad Fuscum.

Sic fora mirentur, sic te pallatia laudent,
Excolat & geminas plurima palma fores.

Et Lucianus in Rhetorij Doctore oi φοινικες ἐπι τῆ βύρα χλωροὶ ἐσφρανωμένοι. Hæc autem ratio honoris fuit, quod palmæ olim charitarum vicem præstiterant, ex quo Oratoribus debere credebantur, qui literaturæ omnis auctores, & principes haberentur: siue etiam quod palma vi. totiæ semper in signe exitit, ideoque decebat eloquentiam: an etiam quod palmæ trecentæ, & sexaginta quinque ab Aegyptijs numerantur virtutes, ideoque fuit symbolum eloquentiæ, cuius infinita vis, innumeræque viuitates in hanc vitæ ciuilibus culturam emanarunt.

Alterum eloquentium symbolum fuisse Sphinges. Neque enim sine ratione aliqua credibile est, datam Hortensio oratori à Veire Sphingio-

gem eburneam, nisi quod conueniens munus oratori credebatur. Meminit Plutarchus in Cicrone, καὶ λαβόντ' ἐλεφαντίνην σφίγγα μέδων ἑπί τῆ παλίας δ' κικέρων πρὸς αὐτὸν τὸ ἴδιον ἀνιγμάτων ἰσοπέδιον ἀπέρις ἔχειν. & μὲν ἐπὶ τ' οὐκίαις τὴν σφίγγα ἔχεις. Ratio est, quod σοφὴ παρθένος; per antonomasiam sphinx appellatur ab Euripide in Phœnissis, & in mysterijs Aegyptiorum interioris sapientiæ fuit symbolum, ex quo pro templorū fermè omnium limine cecebantur sphinges, quæ diuina sapientiæ vim reconditam, eamque multis difficultatibus implicitam significarent. Meminere Strabo geograph. & Plutarch. in Iside, & Osiride.

Tertio attributæ etiam oratoribus Sirenes quod ea, quæ in Isocratis tumulo est collocata, satis indicat; idque ob melleam orationis suauitatem. Nam Sirenes λυγρῶν ὄπα γηρόσσι, apud Orpheum, vnde à Lycophrone in Cassandra ἀπὸ γόουσι ἀγρόνες nominantur, & ab Alciphrone dicuntur habere Sirenulas in labelis, qui suauem, & argutam Orationis copiam fundunt. Sic etiam Menecles de Bacchide οἶον ἐσθὲ γυρο, οἶον ἔλεπεν ὄσαυτ' αἶς ὀμιλίαις αὐτῆς σείρηνας ἐνιδρωτο, quæ in eius colloquijs sessabant Sirenulae?

Quarto honor statuarū penè vulgaris apud ipsos oratores fuit: siquidem vni Demetrio Phalereo trecentæ & sexaginta statuas Athenis erectas legimus; Gorgiæ Leontino, qui prius subitæ, & fortuitæ orationis aperuit fontem, non inaurata, vt cæteris, sed aurea posita est; Populus Romanus Proaresio imaginem cum nobilissima inscriptione dedicauit, (Regina rerum Roma Proaresio Regi eloquentia. Ipsi quoque Cæsares eloquentiæ nomine statuas affectarunt: tradit enim Vopiscus Numeriano adolescente Cari Imperatoris filio, à Senatu Romano dedicatam fuisse statuam hoc titulo insignitam, Numeriano Oratori potentissimo.

Quinto legationes, vt Cyneæ Demosthenis auditori apud P. R. Anaximeni apud Alexandrum, Scopeliano apud Domitianū, Eustatio Cappadoci apud Saporem Persarum Regem, Magistratus denique, & Præfecturæ per hæc Rhetoribus sunt demandatæ, vt ex Eunapij Sardiiani; & Philostrati Lemij Sophistis nimis liquide constat, vnus Libanius ἐπαρχίας ἀνδρῶν.

Rhetorica
pistura,
Defensio
Rhetoricæ.
apud Phos-
tium ex Ari-
stido p. 675.

Rhetorum
palma. O-
uid. 1. Me-
tam. Et
Rhetorum
quoque
φοινικες
φοινικὸν, πα-
οὶ δ' ἴδιον
φινος ὄπα.
vt est in
Cyrilli lexi-
co.

Lucianus in
Rhet. do-
ctore.

Sphinges.

Strabo
geog. l. 17.

Sirenes
Rhetoribus
attributæ.

Orpheus in
Argonauti-
cis. Lycop-
hron in

Cassandra
Menecles
in epist. de

Bacchide.
S. anuarum
honor.

Diogenes
Laert.

Cicero in
oratore.
Eunapius
in Proaresio.

Legationes
& Magi-
stratus
Rhetoribus
mandati.

Philostatus
in epist. de
Socri.

Philostatus
in epist. de
Socri.

λῆς, quæ erat prima dignitas, recusavit. Aufonius de Rhetore factus est Consul à Gratiano, haud immemore Præceptoris discipulo. Bis consulatum gessit Herodes Sophista, tâtasque opes contraxit, ut stadia, & theatra suis sumptibus populo ædificaret.

Urbes, & Prouincia Euparius in Proæresio.

Sexto, Vibes, & Prouincia: Nam cum Proæresio præcarij muneris petendi copiam fecisset Constans Imperator, postulauit insulas non paucas numero, nec exiguas, tributarias, & vectigales Athenarum Ciuitati in pendendo frumento. Donauit istas Imperator, & Primariam dignitatem adiecit, ut præfectus castrorum vocaretur.

Philostratus in Diogeno.

Septimo, quod ingentis honoris fuit, & solis penè Caesaribus, Imperijque consortibus concessum, ipsi Rhetores ad consensum Imperatorij vehiculi sunt admissi. Nam de Diogene memorat Philostratus, τραϊανὸς γέν αυτοκράτωρ ἀναθέμενος αὐτὸν ἐπὶ τῶν ῥήμας ἐς τὴν χροστὴν ἀμαζανέφης οἱ βασιλεῖς τὰς ἐκ τῶν πολέμων κτηνὰς, ἐλεγε δαμαεπτασφρόμοις ἐπὶ τῶν Δίωνα. π μ λέγεις οὐκ εἶσα, φιλῶ δέ σε ὡς ἐμαυτὸν. Sane Traianus Imperator Romæ illum in aureum currum assumens, in quo Imperatores confectis bellis triumphorum pompas ducere solent, sapissimè ad Dionem conuersus, quidnam aiebat, dicas nescio. Te verò non minus, quàm me ipsum diligo. Hi sunt, & alij innumeri eloquentiæ triumphique, quos nihil opus est diffusius recensere.

Contra eos qui dicunt Demosthenem ab Aristotele præcepta Eloquentiæ didicisse.

C A P V T VIII.

Vindicanda est Rhetoricæ antiquitas, à calumniâ, qua nonnulli Philosophos ante Oratores claruisse, ipsumque Demosthenem Aristotelis præceptis institutum, ad tantum eloquentiæ decus effloruisse constanter asseuerant: Hoc ipsum iam suis iactarum temporibus disertissime confutat Dionysius Halicarnasseus, & firmissimæ rationes euincunt. Si quidem Demosthenes annum vigesimum quintum agens, rem publicam capessere, & conciones habere cœpit: Aristoteles verò iisdem temporibus cum Platone vixit, vsque ad annos septem & triginta, neque scholæ rector, neque vilius sectæ peculiaris auctor, nec libros

Rhetoricos, nisi longo post tempore, elucubrauit. Nam Platone mortuo abiit ad Heriam Atarnei tyrannum, ac triennium cum eo moratus. Eubulo Prætorè Mitylenas secessit, inde sub Psychodochi prætura ad Philippum venit, apud quem in instituendo Alexandro octo annos exegit: post Philippi obitum, Euaneto Prætorè, profectus Athenas, duodecim annos in Lycæo scholas habuit, quo tempore testatur se iam natu grandiozem, editis ante præstantissimis operibus artes Rhetoricas, quibus adiutum aiunt Demosthenem, cõposuisse. At verò Demosthenes, etiã cum adhuc sub præceptore esset Aristoteles, Callistrato Prætorè, anno ætatis, ut dixi, vigesimoquinto, primã causam egit cõtra Andronionẽ. Successit ea, quæ est de innumitatibus venustissimè scripta: hanc excepit cõcio de clasibus, quã Timocratea sequuta est. Exinde contra Philippum Regem in athenam descendit: mox Rhodiensẽ, & tres Olynthiacas, & Medianã confecit. Hunc orbem exegerat, cum nulla Aristotelis de eloquentia scripta litera extaret: nã quod post Olynthiacum bellum Rhetoricas artes scripserit Aristoteles, indicat his verbis, vbi agit de tropis: τῶν μεταφωρῶν τετραγών αὐτῶν εὐδοκίμοισι μάλιστ' αἰχρὲ ἀναλογίαν, ὡς περιλήψῃ τῶν πρῶτα τῶν ἀπολομένων ἐν τῶν πολέμων ὁ δὲ τῶν ἡφανίστων ἐαυτὸν πόλεος ἕσπερ ἔτις τὸ ἐαρεῖα τῶν ἐλευτῶν ἐξέλοι. λεπτίνης περὶ λαχρὶ: αἰμονίω οὐκ ἔσεν περιεῖδειν τῶν ἐμάδα ἰτερόφθαλμον γενομένην. Καὶ Κηφισόδοτος αὐτῶν ἀξὸν ἡ χάρις εὐθυνας εἶναι τῶν περὶ τὸν ὀλυθιακὸν πόλεμον ἡ γανάκτη φάσκων εἰς πνίγμα τῶν δῆμον ἀγαγόντα τὰς εὐθυνας περιεῖδα δ' ἰδόναι. Cum quatuor, inquit, translationum genera sint, ea maximè probantur, quæ proportione constant: sicut Pericles dixit, adolescentiam, quæ in bello perierat, ita sublatam esse ex urbe: ut si quis ver ex anno tolleret, & Leptines de Lacedæmonis, non esse committendum, ut Lusca fiat Gracia, & Cephisodothus, cum Chares rationem reddere Olynthiaci belli studeret indignatus dixit, illum, qui populum in furnum duxisset, rationes referre conari. At dicet aliquis orationem de Corona cæterarum Reginam, post lectas Aristotelis artes Rhetoricas scripsit Demosthenes, ut quam habuit octo annis post Philippi obitum: sed is præclarè, ipsius Aristotelis testimonio refelletur, qui in Icois vtitur testimonij sex oratione περὶ τῶν ἀνδρῶν, quam: